

paustiem un izskaidrotiem, un argumentētiem. Tajā pašā laikā ir tomēr pozīcijai jāizvēlas arī savs virziens un savas prioritātes, un jānonāk pie praktiskiem lēmumiem un pie praktiskas rīcības, kas tad izpildvarai ir jārealizē dzīvē. Tas ir paradokss, jo Saeimā ir jātop uzklaušītai kā pozīcijai, tā arī opozīcijai, bet tajā pašā laikā Saeima nedrīkst nonākt paralīzē, kur lēmumu pieņemšana nav iespējama.

Tā bija viena no nelaimēm jaundibinātās Latvijas pirmajā parlamentārajā posmā, kad toreiz lielais vēlētāju saraksts bija par kavēkli un par šķērslī efektīvai likumdošanai un parlamentārai darbībai. Tas noveda pie neapmierinātības tautas vidū, un tas noveda pie apvērsuma. Protams, vienkāršāk būtu bijis uzstādīt, kā tas ir tagad, 5% barjeru iekļūšanai Saeimā drīzāk nekā izvest apvērsumu. Es priecājos, ka tagad atjaunotajā republikā šī 5% barjera ir ieviesta, man tas šķiet būtisks solis uz mūsu parlamentārās tradīcijas nostiprināšanu, uz tās efektivitātes uzlabošanu.

Es vēlētos redzēt visā Latvijā padziļinātu izpratni par to, kas ir demokrātija, kas ir viedokļu atšķirība un arī par to, kas ir parlamentārās debātes. Mums līdz šim savā relatīvi īsajā vēsturē vismaz ir bijusi tā laime, ka neesam piedzīvojuši tos ekscesus, kas daudzas citās demokrātiskās valstīs ir bijuši viņu vēsturē. Slavenais Anglijas parlaments, kas daudzos veidos citiem parlamentiem var kalpot par piemēru - kā nekā nosēdina pozīciju un opozīciju vienu otrai pretim ar sarkano svītru pa vidu. Jāatceras, ka vēsturiski šī sarkanā svītra tika novilkta tādā attālumā, lai pozīcijas un opozīcijas deputāti nevarētu viens otru aizsniegt ar sava zobena smaili un argumentācijas asums nepārvērstos arī tīri fiziskos asumos un asins izliešanā. Mums arī nav bijuši tādi kuriozi, kā piemēram, Itālijas parlamentā pēc Otrā Pasaules kara, kad deputāti salauza mēbeles viens otram uz galvas argumentācijas karstumā. Mums nav piedzīvoti, ja nemaldos, tādi incidenti un tas, ka notiks asa viedokļu izmaiņa, tas, ka stipri atšķirsies pozīcijas un opozīcijas argumenti, pieder pie lietas, tas pieder pie parlamentārās tradīcijas.

Galvenais ir veidot tādu demokrātisko kultūru, kurā parlamenta deputāti pārstāv skaidri identificētas, tautai saprotamas ideoloģiskas un politiskas pozīcijas. Man šķiet, ka Latvijai ir zināms attīstības ceļš ejams līdz mūsu parlamentā nostiprināsies citus Eiropā pazīstamās politiskās partijas no kreisā līdz labam spārnā, un viena priekšrocība tādā procesam būtu tāda, ka mūsu parlamentārieši tad pavērsies plašākas iespējas atrast sev atbilstošos dialoga partnerus citur citos Eiropas parlamentos un, protams, viņiem būs arī iespējams tad efektīvāk darboties Eiroparlamentā tad, kad mums būs arī savi parlamentārieši ievēlēti Eiropas parlamentā. Esmu pārliecināta, ka septembra referendumā mūsu tauta gudri nobalsos par dalību ES.

Bet galvenokārt mums stāv priekšā cieša sadarbība, lai Latvijas balss tiktu sadzirdēta Eiropas balsu saimē ir svarīgi mūsu parlamentāriešiem ne tikai vispārīgi sadarboties ar saviem kolēģiem citās zemēs, bet arī katrai partijai meklēt savus tuvākos domu biedrus un kopā ar viņiem un ar viņu atbalstu risināt jautājumus jau plašākā kontinenta plašuma perspektīvā. Es novēlētu visiem mūsu parlamentāriešiem daudz spēka, enerģijas, izturības un gudrības, jo gudrība ir tas, ko tauta sagaida no saviem ievēlētiem priekšstāvjiem. Lai mūsu parlamentārā sistēma zeļ, aug un zied vēl ļoti ilgus gadus!